

**“RYSGAL” paýdarlar täjirçilik bankynyň Müdiriýetiniň başlygynyň
2019-njy ýylyň 13-nji maýyndaky № 27-ö buýrugy bilen**

TASSYKLANYLDY

**“RYSGAL” PAÝDARLAR TÄJIRÇILIK BANKYNYDA ÝURIDIK ŞAHSLARA
WE HUSUSY TELEKEÇILERE MENZILARA BANK HYZMATLARYNY
BERMEK HAKYNYDA DÜZGÜNAMA**

1. UMUMY DÜZGÜNLER

1.1. “Rysgal” Paýdarlar täjirçilik bankynda ýuridik şahslara we hususy telekeçilere menzilara bank hyzmatlaryny bermek hakynda şu Düzgünnama (mundan beýläk tekst boýunça – Düzgünnama) “Rysgal” paýdarlar täjirçilik bankynda ýuridik şahslara we hususy telekeçilere menzilara bank hyzmatlaryny beriş (mundan beýläk – MBHB) ulgamyny ulanmak bilen hyzmat etmek barada Şertnamany baglaşmagyň birkysmy şertlerini berkidýär (mundan beýläk tekst boýunça – Şertnama / MBHB Şertnamasy) we Taraplaryň elektron töleg resminamalary we elektron maglumat resminamalary bilen işlenende, şol sanda elektron resminamalar bilen alşylanda maglumat howpsuzlygyny üpjün etmek boýunça Şertnamanyň Taraplarynyň hukuk gatnaşyklaryny belleýär.

1.2. Şu Düzgünnama agzalan Düzgünnama birikmek arkaly MBHB Şertnamasyny baglaşmaga ähli ýuridik şahslar we hususy telekeçiler (mundan beýläk teks boýunça – Müşderiler) (hem rezidentler, hem-de rezident bolmadyklar) üçin **jemgyýetçilik oferta** bolup durýar.

1.3. Müşderilere hyzmat edilmegi “Rysgal” paýdarlar täjirçilik banky tarapyndan (mundan beýläk – Bank) Banka degişli bolan programma-apparat toplumyny ulanmak bilen amala aşyrylýar.

1.4. Taraplar (Bank we Müşderi) Bankyň berýän resminamalarynda (goşulýar) kesgitlenen elektron resminamalary bilen MBHB ulgamy boýunça alşyp bilerler.

1.5. Müşderileriň hasaplary boýunça hasaplaşyk amallary elektron gol bilen çekilen elektron resminamalaryň esasynda amala aşyrylýar we şu Düzgünnama bilen bellenen aýratynlyklary hasaba alyp, Bank tarapyndan Türkmenistanyň kanunçylygyna we Bank hasabynyň şertnamasyna laýyklykda amala aşyrylýar.

1.6. Bank bolup biljek Müşderileri Düzgünnama bilen tanyşdyrmak üçin, şeýle hem Müşderileri Düzgünnama üýtgetmeler we goşmaçalar bilen, şol sanda Düzgünnamanyň rejelenen görnüşi bilen tanyşdyrmak üçin, ýokarda görkezilen maglumaty Bankyň korporatiw Internet-saýtynda www.rysgalbank.com.tm, Bankyň ofisinde stendlerde we özge aýratyn, Bankyň içerki düzüm birliklerindäki Müşderileriň baryp bilýän ýerlerinde köpçülikleýin ýerleşdirýär.

Ýokarda görkezilen usullar bilen ýerleşdirilen, şu Düzgünnama üýtgetmeler we goşmaçalar şeýdip ýerleşdirilenden 10 (on) gün geçenden soň güýje girýär.

1.7. Maglumaty köpçülikleýin ýerleşdirmegiň ýokarda görkezilen usullaryna goşmaça, Bank bu maglumaty Bankyň bolup biljek Müşderilerine we Mşderilerine özge usullar bilen ýetirmäge haklydyr.

1.8. Maglumatyň Bankyň saýtynda ýerleşdirilen pursaty, Müşderiniň köpçülikleýin ýerleşdirilen maglumat bilen tanyş bolan pursaty diýip hasap edilýär.

1.9. Şu Düzgünnamanyň tekstinde ulanylýan adalgalar şu manyny berýär:

<p>Menzilara bank hyzmatlaryny beriş ulgamy (MBHB ulgamy)</p>	<p>– Bankyň we Müşderileriň programma, aparat we tehnologik üpjünçiliginiň jemi bolup durýan we Bank bilen Müşderileriň arasynda elektron resminamalaryň alşygyny amala aşyryýan guramaçylyk-tehniki ulgamdyr.</p>
<p>“Internet-bank” hyzmaty</p>	<p>– Bankyň web-saýtynda (saýtlarynda) Müşderiniň “şahsy otagy” arkaly Bank bilen elektron resminamalary bilen alyşmaga Müşderä mümkinçilik berýän MBHB ulgamynyň hyzmaty. Şunuň bilen birlikde, Müşderiniň ähli maglumatlary (çykyş we giriş resminamalary, maglumat kitaplary we ş.m.) Bankyň serwerinde saklanýar.</p>
<p>Müşderiniň AIÝ</p>	<p>– Şu Düzgünnamanyň talaplaryna laýyklykda guralan Müşderiniň Awtomatlaşdyrylan Iş Ýeri.</p>
<p>Elektron töleg resminamasy (ETR)</p>	<p>– Müşderiniň ygtyýarlandyrylan şahslary tarapyndan gol çekilen we Müşderiniň möhüriniň yzy bilen tassyklanylýan (eger bar bolsa), kagyz göterijilerdäki hasaplaşyk (töleg) resminamalary bilen barabar ýuridik güýje eýe bolan, degişli elektron gollar bilen gol çekilen (goralan) Müşderiniň hasaby (hasaplary) boýunça amallary ýerine ýetirmek üçin esas bolup durýan elektron görnüşindäki resminama.</p>
<p>Elektron maglumat resminamasy (EMR)</p>	<p>– degişli elektron gollar bilen gol çekilen (goralan) we Müşderiniň hasaby boýunça hasaplaşyklar amala aşyrylanda we amallar geçirilende maglumat alşygyny üpjün edýän elektron görnüşindäki resminama (ýüz tutmalar, hasabatlar, hasaplardan göçürmeler, kwitansiýalar, walýuta barlagynyň resminamalary, erkin resminamalar we ş.m.).</p>
<p>Elektron resminama (ER)</p>	<p>– ETR ýa-da EMR.</p>
<p>Elektron gol (EG)</p>	<p>– statiki bolmadyk we MBHB ulgamynyň parametrleri bilen kesgitlenilýän wagtyň dowamynda diňe bir gezeklik tassyklamak üçin hereket edýän ýörite parol bolup, maglumaty gol çekýän şahsy kesgitlemek üçin ulanylýar. EG ER-nyň rekwiziti bolup durýar.</p>
<p>Parolyň eýesi</p>	<p>– Bank hasabynyň şertnamasynyň baglaşylmagy sebäpli Bank tarapyndan kabul edilen Müşderiniň gollarynyň nusgalary we möhüriniň yzy bolan kartoçkada görkezilen Müşderiniň ygtyýarlandyrylan şahsy, we elektron goly goýmak üçin oňa Bankyň bellän tertibinde parol berilýär.</p>

ER gol çekmek hukugy bolmadyk Parolyň eýesi	– eger resminamalara gol çekmek hukugy bolmazdan (ER-nda EG goýmak hukugy ýok) MBHB ulgamynda işlemek maksady bilen Müşderiniň ygtyýarlandyrylan şahsyna parolyň berlen halatlarynda, eýesi hökmünde F.A.A.a. deregine şahsyýetsiz tahallusy görkezmäge rugsat berilýär.
Bellige alyş paroly	– MBHB ulgamynda Müşderini diňe ilkinji gezek bellige almak we Müşderiniň hususy parolyny döretmek üçin niýetlenen, Bankyň döredýän wagtlaýyn giriş paroly.
EG hakykylygyny tassyklamak	– ER gol çekilen EG barlamagyň kadasy. Barlagyň oňaýly netijesi ER-nyň degişli EG bilen çekilendigini aňladýar.
Aýan etmek	– kybaplaşdyrmak ýa-da aralaşmak üçin ulanylýan serişdeleriň maglumaty saklanyş we geçiriş howpsuzlygyny üpjün edýändigine ynamyň gaçmagy. Şeýle wakalara şular degişli: <ul style="list-style-type: none"> • parollaryň ýitirilmegi; • parollara ygtyýary bolan işgärleriň işden çykarylmagy; • MBHB ulgamynda maglumatyň ýaýramagyna ýa-da onuň ýoýulmagyna şübheleriň ýüze çykmagy; • üçünji ýa-da ygtyýary bolmadyk şahslaryň MBHB ulgamyna rugsatsyz aralaşmak mümkinçiliginiň bolmagyna şaýatlyk edýän göni ýa-da gytaklaýyn gaýry ýagdaýlar.
Kybaplaşdyryjy serişdeler	– loginler, parollar, bir gezeklik parollar we ş.m.
Aralaşma serişdeleri	– MBHB ulgamynda işlemek üçin Müşderä aralaşmaga mümkinçilik berýän serişde (programma, elektron gurluş, kompýuter).
ER çagyryp bolmazlygy	– şu Düzgünnamanyň 4.1.6 bendine laýyklykda resminamanyň ol ýa-da özge görnüşini işlemegiň aýratynlygyny nazara alyp ýüze çykýan pursat, ER çagyryp bolmazlyk pursaty hasap edilýär.
Bankara resminamalar	– banklaryň we “Rysgal” PTB arasynda, Bankyň şahamçalarynyň arasynda, baş ofisi bilen şahamçasynyň arasynda dolanyşykda bolýan elektron resminamalar / kagyz göterijisindäki resminamalar.
Bankyň içindäki resminamalar	– Baş ofisiň/shahamçanyň içinde dolanyşykda bolýan elektron resminamalar / kagyz göterijisindäki resminamalar.

Şu üzgünnamada ulanylýan islendik özge adalgalar we kesgitlemeler olaryň Türkmenistanyň hereket edýän kanunçylygynda kesgitlenen manysynda ulanylýar.

2. ŞERTNAMANY BAGLAŞMAGYŇ TERTIBI WE MBHB ULGAMYNA BIRLEŞMEK

2.1. Şertnamany baglaşmagyň tertibi

2.1.1. MBHB Şertnamasyny baglaşylmagy Şu Düzgünnama № 1 Goşundy görnüşinde Düzgünnama birleşmek barada ýazmaça arzany (mundan beýläk – Arza) bermek we oňa Bankyň aksepti arkaly Müşderini şu Düzgünnama birikdirmegiň üsti bilen ýerine ýetirilýär. Arzada Müşderiniň doldurmaga degişli bolan wajyp şertleriň we Bankyň/Şahamçanyň akseptiniň grafalary bar.

Şu Düzgünnamanyň şertleri Müşderi tarapyndan dolulygyna, kadadan çykmasyz kabul edilýär.

Şu Düzgünnama birleşmek barada Müşderiniň Arzasyna Bankyň aksepti pursatyndan başlap, Şertnama kesgitlenilmedik möhlete baglaşylan hasap edilýär we güýje girýär.

2.1.2. Müşderiniň Bankda açan hasabynyň bolan ýagdaýynda, Bank Arzany akseptlemek barada karary kabul edýär.

2.1.3. Müşderä Ulgama girmäge ygtyýaryň berilmegi şu Düzgünnamada göz önünde tutulan tertipde baglaşylan MBHB Şertnamanyň esasynda amala aşyrylýar.

2.1.4. MBHB Şertnamasy bank bilen Bank hasabynyň şertnamasyny baglaşan islendik ýuridik şahs / hususy telekeçi bilen baglaşylyp bilner.

2.1.5. MBHB Şertnamasy baglaşylan pursatyndan Müşderi we Bank şu Düzgünnamada olar babatda göz önünde tutulan ähli borçnamalary öz üstüne alýarlar we ähli hukuklara eýe bolýarlar.

2.1.6. MBHB Şertnamasynyň baglaşylmagy, Müşderiniň ýazmaça arzasynyň we şu Düzgünnama laýyklykda resmileşdirýän gaýry resminamalaryň Banka berilmegi Müşderiniň şu Düzgünnama, Türkmenistanyň hereket edýän kanunçylygyna we resminamalaryň görkezilýän senesine hakyky bolan Türkmenistanyň Merkezi bankynyň kadalaşdyryjy namalaryna laýyklykda zerur bolan resminamalary görkezen şertinde amala aşyrylýar.

2.1.7. Şu Düzgünnama bilen bellenilen halatlarda Müşderiniň ýazmaça arzasynyň we resmileşdirýän gaýry resminamalarynyň ýerine ýetirmeklige kabul edilmegi, şeýle hem Müşderiniň telefon we elektron yüz tutmalarynyň kabul edilmegi Bankyň/Şahamçanyň işleýän sagatlarynda iş günleri Bankyň müşderilere hyzmat etmek boýunça işgärleri tarapyndan amala aşyrylýar.

2.1.8. Müşderiniň/Müşderiniň ygtyýarlandyrylan şahsynyň kybaplaşdyryjy serişdeleri we aralaşma serişdelerini peýdalanmagy bilen baglanyşykly ähli maglumat ýaşyryn bolup, Taraplaryň ýazmaça razylygy bolmazdan ýa-da Türkmenistanyň hereket edýän kanunçylygynda göz önünde tutulan halatlardan başga üçünji şahslara berlip bilinmez.

2.1.9. Müşderi ýaşyryn maglumatyň köpçülikleýin girilýän torlar boýunça geçirilmegi şeýle maglumatlara üçünji şahslaryň rugsatsyz aralaşma töwekgelligine getirýändiginden habarlydygyny tassyklaýar we maliýe ýitgileriniň töwekgelliklerini we MBHB ulgamy üçin howpsuzlyk kadalarynyň bozulmagynyň netijesi bolup durýan haýsydyr bir gaýry, şol sanda şu Düzgünnamada getirilen töwekgellikleri aradan aýyrmak üçin howpsuzlyk çärelerini görmegi borçlanýar.

2.1.10. Eli bilen çekilen golunyň EG görnüşinde deň nusgasynyň kömegi bilen Müşderiniň hasabynda bolan pul serişdelerine eýelik etmek hukuklarynyň tassyklanylmagy MBHB Şertnamasy bilen göz önünde tutulan.

2.2. MBHB ulgamyna aralaşma ygtyýaryny bermegiň tertibi

2.2.1. MBHB ulgamyna birikdirilende birikdirmeleriň indiki görnüşleri göz önünde tutulan:

- “Lite”: Müşderiler “Lite” görnüşde birikdirilende, hasaplar boýunça amallary ýerine ýetirmäge mümkinçiliksiz, diňe gözden geçiriş meseleleri elýeterlidir.
- “Full”: Müşderiler “Full” görnüşde birikdirilende, Müşderiler gözden geçirmek mümkinçiliginden başga, töleg resminamalaryny döredip, tölegleri ýerine ýetirip hem bilýärler.

2.2.2. Birikdirmäniň görnüşine garamazdan (“Lite” ýa-da “Full”), Müşderä/Müşderiniň ygtyýarlandyrylan şahsyna aýdylan aýratyn bellige alyş paroly berilýär.

2.2.3. Müşderi/Müşderiniň ygtyýarlandyrylan şahsy özüniň loginini we parolyny üçünji şahslardan gizlin saklamaly.

2.2.4. “Lite” we “Full” birikdirmeleriň görnüşleri bilen işlenende howpsuzlyk derejesini ýokarlandyrmak maksady bilen, bir gezeklik parollaryň kömegi bilen goşmaça awtorizasiýalamak düzgüni ulanylýar.

2.3. Müşderini birikdirmegiň tertibi

2.3.1. Bank Şertnama baglaşylan pursatyndan 5 (bäs) iş gününden gijä goýman Müşderä MBHB ulgamyna aralaşmaga ygtyýar berýär.

2.3.2. Ulgamda işlemek üçin Bank Müşderä MBHB ulgamyna birikdirmek üçin logini we bellige alyş parolyny berýär.

2.3.3. MBHB ulgamyna ilkinji girişde Müşderi/ Müşderiniň ygtyýarlandyrylan şahsy Bankyň beren MBHB resminamasyna (goşulýar) laýyklykda MBHB ulgamynyň müşderiler bölümüne girmek üçin bellige alyş parolyny üýtgetmelidir.

2.4. Müşderiniň enjamlaryna we howpsuzlyk kadalaryna bildirilýän talaplar.

2.4.1. MBHB ulgamy bilen işlemek üçin programma üpjünçiliginiň we opsiýalaryň zerur ýygnamy bolan we resminamada görkezilen MBHB düzümünde rahat işi üpjün edýän elektron enjamlarynyň bolmagy zerurdyr.

2.4.2. Ulgama ilkinji gezek girilende, soňra bolsa azyndan ýarym ýylda bir gezek hökmany tertipde MBHB ulgamyna giriş parollaryny çalyşmaly.

2.4.3. Müşderiniň AIÝ-nde resmi däl serişdeler ýa-da aýrylýan göterijilerde ýaýradylýan mugt we üsti açylan programmalaryň ulanylmagy, elektron poçtanyň işlenilmeği, Internet toruna çäksiz aralaşylmagy MBHB ulgamy bilen işlenende maglumat howpsuzlygy üçin howp bolup durýandygy barada duýduryldy, çünki erkin kontenti özünde saklaýan mugt programmalar, elektron hatlar we saýtlar ulanyjynyň ýaşyryn maglumatlaryny almak we Müşderiniň hasaplaryna ygtyýary almak üçin parollary aýan etmek maksady bilen, köplenç wiruslary we Bankyň saýtyna galp çykgytlary, ýa-da ýalan teklipleri ýaýratmak üçin ulanylýar.

2.4.4. Müşderi logini we paroly, SMS kabul etmek üçin el telefony üçünji şahslardan goragly ýerde saklamaga borçludyr, şol sanda olary Bankyň tehniki işgärlerine we işgärlerine ynanmaly däldir.

2.4.5. MBHB ulgamynda bikanun resminamalary ýüze çykarmak üçin, Müşderi her gün özüniň hasaplaşyk hasabyny barlamaga borçludyr., ylaýta-da Bankyň amal gününüň tamamlanmagyndan 15 minut öňinçä we tamamlanandan 15 minut geçenden soň, şeýle hem baýramyň öň ýanyndaky günlerde we iş hepdesiniň soňky gününde.

2.4.6. Müşderide aşakdaky ýagdaýlaryň ýüze çykan ýagdaýynda, MBHB ulgamyny ulanmak bilen hasaplaşyklary togtatmak üçin, Müşderi haýal etmän Banka habar bermäge borçludyr:

- näbelli sebäplere görä login beklense;
- MBHB ulgamyna girip bolmasa;
- parollaryň aýan bolmasy bolup geçse;
- MBHB ulgamyna rugsatsyz aralaşylmagyna şübheler ýüze çyksa:
  - resminamalar, kontragentler peýda bolýar/ýitip gidýär;
  - MBHB ulgamynda Müşderiniň hasaplaşyk hasabyndaky galyndylar Müşderiniň hasaplaşyklaryna laýyk gelmeýär;
  - islendik özge şübhe.

Görkezilen halatlarda Müşderi çykyş tölegleriniň sanawyny Bankyň işgäri bilen deňeşdirmäge borçludyr (şol sanda entek ugradylmadyk resminamalary özbaşdak barlamaly).

2.4.7. Bikanuň resminamalaryň ýüze çykarylan halatynda Müşderi MBHB ulgamy boýunça hyzmatlary çäklendirmek ýa-da togtatmak üçin şu düzgünnama № 2 Goşundy görnüşinde Banka arza bermäge borçludyr.

Müşderi kybaplaşdyryjy serişdeleriň aýan edilmegi barada ýa-da aýan edilendigine şübhe barada kagyza resmileşdirilen № 3 Goşunda laýyklykda Banky habarly etmäge borçludyr. Şeýle mümkinçiligiň bolmadyk halatynda Müşderi bolan ýagdaý barada haýal etmän +99 312 96-46-96 telefon boýunça Banka habar bermeli. Müşderiniň habarnamasynyň esasynda Bank Müşderiniň görkezen ygtyýarlandyrylan şahslaryny bekleýär.

2.4.8. MBHB ulgamyny ulanmak bilen hasaplaşyklaryň geçirilmegi togtadylan halatynda, Müşderi resminamalary kagyza bermäge haklydyr.

3. MBHB ULGAMYNYDA IŞLENENDE TARAPLARYŇ ÖZARA HEREKETINIŇ ŞERTLERI

3.1. Şunuň bilen Taraplar ykrar edýärler, ýagny:

- maglumat işlenende, saklananda we Bank bilen Müşderiniň arasynda geçirilende, EG döredilende maglumaty goramak üçin ulanylýan serişdeleriň EG hakykylygyny tassyklamak we goramak üçin, şeýle hem Gollaryň nusgalarynyň bank kartoçasyna laýyklykda ER-nda EG anyklamak hukugy bilen parolyň eýesiniň şahsyýetini anyklamak üçin ýeterlidir;
- Müşderiniň loginini we parollaryny ulanmazdan Müşderiniň EG galplaşdyrmak mümkin däl;

- Taraplaryň her biri loginiň we parollaryň abatlygy we peýdalanylmagy üçin jogapkärçilik çekýär.
- 3.2. Aşakdaky şertleriň bir wagtda berjaý edilen ýagdaýynda, Müşderiniň goly Müşderiniň gollarynyň we möhüriniň nusgalarynyň kartoçkasynda görkezilen Müşderiniň ygtyýarlandyrylan şahslary tarapyndan gol çekilen we Müşderiniň möhüriniň yzy bolan kagyz göterijisindäki resminama barabar hasap edilýär:
- ER Müşderi tarapyndan Bankyň MBHB ulgamynda döredildi, degişli EG bilen üpjün edilen we şu Düzgünnama we Bank hasabynyň Şertnamasy bilen kesgitlenen tertipde ýerine ýetirmek üçin Banka ugradylan;
  - ER özünde Türkmenistanyň çäginde nagt däl hasaplaşyklary amala aşyrmagyň görnüşleriniň we tertibiniň aýratynlyklaryny hasaba alyp, kagyz göterijisinde hasaplaşyk resminamalary üçin Türkmenistanyň kanunçylygy, Türkmenistanyň Merkezi Bankynyň kadalaşdyryjy namalary bilen göz önünde tutulan ähli rekwizitleri saklaýar;
  - ER Bank görnüşinde düzülen we kagyz göterijisindäki resminamalar üçin görnüşinde göz önünde tutulan ähli rekwizitleri özünde saklaýar;
  - Müşderiniň EG hakykylygy EG hakykylygyny tassyklaýyş kadasynyň oňaly netijesi bilen tassyklanylýdy;
  - ER gol çekilen parollar barlag pursatynda aýan edilmedik bolup durýar.
- 3.3. Müşderi Müşderiniň hasaby boýunça üçünji şahslardan Banka gelip gowşan hasaplaşyk resminamalarynyň esasynda düzülen Bankdan alýan ER laýyklygyny ýa-da Türkmenistanyň kanunçylygyna, Bank hasaby şertnamasyna ýa-da şu Düzgünnama görä Bankyň düzýän özge ER laýyklygyny ykrar edýär we düzen adamyň ygtyýarlandyrylan wekilleriniň gol çeken kagyz göterijisindäki degişli resminamalaryna barabar hasap edýär.
- 3.4. Müşderiniň EG bilen gol çekilen ER-nyň esasynda Bankyň amala aşyran hasaplaşyk amaly (EG hakykylygyny tassyklaýyş kadasynyň oňaly netijesinde), şol amalyň diňe elektron resminamalar görnüşinde görkezilen hasaplaşyk (töleg) resminamalarynyň esasynda amala aşyrylandygynyň esasynda garşy çykyp bolmaz.
- 3.5. Müşderiniň MBHB ulgamy boýunça Görkezmäni elektron görnüşinde geçirmegi, Müşderiniň agzalan Görkezmä laýyk gelýän amaly geçirmegi Banka tabşyryandygyny aňladýar.
- 3.6. Bankyň ýerine ýetiren/ýerine ýetirmedik ER boýunça ähli jedeller we gapma-garşylyklar şu Düzgünnamanyň 9 b. laýyklykda gepleşikler arkaly çözülýär.

4. MBHB ULGAMYNYDA IŞLEMEGIŇ TERTIBI

4.1. Müşderiden kabul edilen ER bilen amallary amala aşyrmagyň tertibi

4.1.1. Müşderi Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen talaplara we Bankyň talaplaryna laýyklykda ER resmileşdirýär, ER elektron gol bilen üpjün edýär we ER işläp geçmek üçin Banka ugradýar.

4.1.2. Bank ER Müşderiden kabul edýär we deslapky barlagyň indiki kadalaryny ýerine ýetirýär:

- kybaplaşdyryjy serişdeleri we EG barlamagyň esasynda pul serişdelerine eýelik etmek hukugyna/degişli ER gol çekmek hukugyna güwä geçýär;

- degişli resminamalara bildirilýän Türkmenistanyň Merkezi bankynyň düzgünnamalaryna we Bankyň içki düzgünnamalaryna laýyklykda rekwizit barlagyny;
- Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda bellige alynmagyny we/ýa-da özge goşmaça kadanyň bolmagyny talap edýän ER gelip gowşan ýagdaýynda, bellige alnandygynyň we/ýa-da özge goşmaça kadanyň barlygynyň barlagy amala aşyrylýar;
- pul serişdeleriniň ýeterlikliliginiň barlagy (ETR üçin). Pul serişdeleriň ýeterlikliliginiň barlagy Bank tarapyndan awtomatik düzgünde amala aşyrylýar we ETR Banka gelip gowuşma tertibine gabat gelmän biler. Şeýle hem pul serişdeleriniň ýeterlikliliginiň barlagy Bank hasabynyň şertnamasynda, Bankyň içki resminamalarynda we Türkmenistanyň Merkezi bankynyň kadalaşdyryjy resminamalarynda beýan edilen tertibi nazara alnyp geçirilýär.
- ETR boýunça töwekgellikleri azaltmak maksady bilen Bankyň ulanýan goşmaça barlagy.

4.1.3. Müşderiden kabul edilen ER deslapky barlag kadalarynyň oňaýly netijesinde Bank:

- ER-ny işläp taýýarlamak üçin kabul edýär;
- ER ýagdaýy we ER kabul edilen senesi barada maglumatlary özünde saklaýan EMR-ny MBHB ulgamy arkaly Müşderä ugradýar.

4.1.4. Müşderiden kabul edilen ER deslapky barlag kadalarynyň ýaramaz netijesinde:

- Bank ER-ny işläp taýýarlamak üçin kabul etmeýär;
- Bank MBHB ulgamyny ulanmak arkaly Müşderä ER ýagdaýy barada maglumatlary saklaýan EMR ugradýar (Bankyň resminama düşündirişleri, statuslar);
- Bankyň tehniki mümkinçiliklerine we onda gerekli aragatnaşyk maglumatyň bardygyna baglylykda, Bank SMS, E-Mail we ş.m. serişdeler görnüşinde alternatiw aragatnaşyk kanallarynyň kömegi bilen ilenip taýýarlamaklyga kabul edilmedik ER barada Müşderini goşmaça habarly etmäge haklydyr.

4.1.5. Türkmenistanyň kanunçylygy, Türkmenistanyň Merkezi bankynyň kadalaşdyryjy namalary ýa-da Bankyň içki düzgünnamalary bilen kesgitlenen halatlarda, deslapky barlag kadasyndan geçen, Bank tarapyndan işlenip taýýarlanylмага kabul edilen we Bankyň goşmaça barlagyna mätäç bolan resminama ýatyrylyp bilner (ýerine ýetirmekden boýun gaçyrmak). Şeýle resminama ýatyrylanda:

- Bank ER ýerine ýetirmeklige kabul etmeýär (ýatyryýar);
- Bank MBHB ulgamyny ulanmak arkaly Müşderä ER ýagdaýy barada maglumatlary saklaýan EMR ugradýar (Bankyň resminama düşündirişleri, ýaramaz statuslar);
- Bankyň tehniki mümkinçiliklerine we onda gerekli aragatnaşyk maglumatyň bardygyna baglylykda, Bank SMS, E-Mail we ş.m. serişdeler görnüşinde alternatiw aragatnaşyk kanallarynyň kömegi bilen ýatyrylan ER barada Müşderini habarly etmäge haklydyr.

4.1.6. MBHB ulgamy boýunça işläp taýýarlamaklyga kabul edilen ER-nyň yzyna alynmagy şu aýratynlyklar hasaba alnyp amala aşyrylýar:

a) bankyň içindäki resminamalar üçin:

- bankyň içündäki resminamalary yzyna almak üçin Müşderi ER rekwizitlerini görkezip, agzalan resminamany yzyna almak haýyşy bilen ER ugradýar (yzyna almaga ýüz tutma);
- bankyň içindäki resminamanyň yzyna çagyrylmagy diňe içki düzgünnamalary hasaba alyp, Bankyň kesgitleýän şeýle mümkinçiliginiň bolan ýagdaýynda we Bank hasabynyň şertnamasy bilen ýerine ýetirilýär.

b) Bankara resminamalary üçin resminamany yzyna almak mümkinçiliginiň bolmagy Türkmenistanyň Merkezi bankynyň töleglerini üznüksiz, köp reýsli, gyssagly işläp taýýarlaýyş ulgamynyň ýa-da SWIFT geçirimler ulgamynyň aýratynlyklary hasaba alnyp kesgitlenilýär:

- bankara resminamasyny yzyna almak üçin Müşderi ER rekwizitlerini görkezip, agzalan resminamany yzyna almak haýyşy bilen ER ugradýar (yzyna almaga ýüz tutma);
- bankara resminamasynyň yzyna alynmagy ulanylýan geçiriş ulgamyna we şuna baglylykda ulanylýan tehnologik prosese laýyklykda Bankyň kesgitleýän tehniki mümkinçilikleriniň bolan ýagdaýynda ýerine ýetirilýär (puly alyjynyň hasabyna geçirmek üçin pul ýokarda agzalyp geçilen ulgamlaryň birine ugradylmady).

Yzyna almak üçin tehniki mümkinçiligiň bolan halatynda, resminamany yzyna almaga Müşderiden kabul edilen ýüzlenmäniň (EMR) esasynda resminama yzyna alynýar. Eger işläp taýýarlaýyş ulgamlarynyň özboluşlylygy sebäpli ETR yzyna almaga mümkinçilik bolmasa, resminana ýerine ýetirilmäge degişlidir.

ç) Müşderiniň ER yzyna almak barada ýüzlenmesine jogap hökmünde ER yzyna almaga mümkinçiligiň bolan halatynda, Bank MBHB ulgamyny ulanmak arkaly yzyna alynýan ER ýagdaýy barada maglumatlary özünde saklaýan EMR Müşderä ugradýar (Bankyň resminama düşündirişleri, statuslar).

d) ER yzyna almaga mümkinçiligiň bolmadyk halatynda, ýokarda beýan edilen aýratynlyklary hasaba alyp, resminamany yzyna almazlyk pursaty başlaýar.

Şu halatda Müşderiniň ER yzyna almak barada ýüzlenmesine jogap edip, Bank MBHB ulgamyny ulanmak arkaly ER yzyna bermekden boýun gaçyrmak barada maglumatlary we yzyna almaga ýüzlenmäniň ýagdaýy barada maglumatlary özünde saklaýan EMR (Bankyň resminama düşündirişleri, statuslar) Müşedrä ugradýar.

e) Bankyň tehniki mümkinçiliklerine we onda gerekli aragatnaşyk maglumatyň bardygyna baglylykda, Bank SMS, E-Mail we ş.m. serişdeler görnüşinde alternatiw aragatnaşyk kanallarynyň kömegi bilen ER yzyna almaga ýüzlenme barada Müşderini goşmaça habarly etmäge haklydyr.

4.1.7. Müşderiniň tabşyrygy boýunça, şeýle hem üçünji şahslaryň Müşderi babatda ugradylan ER ýerine ýetirilmegi, Bank tarapyndan Türkmenistanyň hereket edýän kanunçylygynda, Türkmenistanyň Merkezi bankynyň kadalaşdyryjy namalarynda, Bankyň içerki resminamalarynda, Bank hasabynyň şertnamasynda we şu Düzgünnamada göz önünde tutulan tertipde amala aşyrylýar.

Şeýle resminamalar ýerine ýetirilende, Bank MBHB ulgamyny ulanmak arkaly Müşderä ER görnüşinde ýa-da kagyзда indiki resminamalary ugradýar:

- Müşderiniň akseptini almak zerurlygynyň bolan halatynda – Müşderiniň akseptine üçünji şahslaryň tabşyryklaryny ýerine ýetirmäge Müşderiniň hasabyna ugradýar;
- Bankyň hasap boýunça amaly amala aşyran gününden soň indiki iş günününden gijä goýman, Bank ER görnüşinde hasapdan göçürmäni Müşderä ugradýar ýa-da zerur bolan halatynda kagyz görnüşinde berýär. Hasapdan göçürmede hasaplaşyk resminamalarynyň nusgalary görnüşinde göçürmä goşmaçalar bolýar. kagyz görnüşinde resminamalary bermegiň zerurlygy Bank özüniň garamagy boýunça kesgitleýär.

4.1.8. Bankyň tehniki mümkinçiliklerine we onda gerekli aragatnaşyk maglumatyň bardygyna baglylykda, Bank SMS, E-Mail we ş.m. serişdeler görnüşinde alternatiw aragatnaşyk kanallarynyň kömegi bilen ýerine ýetirilen resminamalar barada Müşderini goşmaça habarly etmäge haklydyr.

4.1.9. Amal günü tamamlanandan soň, Müşderiniň beren Görkezmelerini indiki amal gününde ýerine ýetirmek üçin kabul etmäge haklydyr.

Pul serişdeleri Bankyň korrespondent hasabyndan aýrylan ýa-da Bankyň içinde gaýry Müşderileriň hasaplaryna goşulan şertinde, Müşderiniň pul serişdelerini geçirmäge Görkezmesi ýerine ýetirilen diýip hasap edilýär.

4.2. Menzilara bank hyzmatynyň berlişini çäklendirmegiň tertibi

4.2.1. Haçan-da ETR ugratmak hukugyny bermezden, Müşderä MBHB ulgamyna aralaşma ygtyýary berlende, “Full” hereket edýän aralaşma görnüşiniň “Lite” düzgünine üýtgedilmegi çäklendirme hasap edilýär.

4.2.2. MBHB ulgamynda menzilara bank hyzmatyny bermäge çäklendirme Bankyň başlangyjy boýunça ýa-da degişli arza boýunça Müşderiniň başlangyjy boýunça girizilip bilner.

4.2.3. Müşderiniň öz borçnamalaryny ýerine ýetirmedik ýa-da talaba laýyk ýerine ýetirmedik, şol sanda şu Düzgünnamada göz önünde tutulan hyzmatlary tölemek boýunça Müşderide berginiň dörän halatynda, ýa-da Türkmenistanyň hereket edýän kanunçylygynda, Türkmenistanyň Merkezi bankynyň kadalaşdyryjy namalarynda bellenilen halatlarda, şeýle hem Bankda Müşderiden bidin Müşderiniň hasaplaryna rugsatsyz aralaşylandygyna şübheleriň ýüze çykan halatynda, Bank menzilara bank hyzmatynyň berilmegini çäklendirmäge haklydyr.

4.2.4. Hyzmatyň berilmegini çäklendirmek barada talap Müşderi tarapyndan Banka MBHB ulgamy boýunça Bankyň iş gününüň dowamynda (şu Düzgünnama № 2 Goşundynyň skan-nusgasy, golly we möhürli) ýa-da şu Düzgünnama № 2 Goşundynyň görnüşi boýunça ýazmaça arzany bermek arkaly geçirilip bilner.

4.2.5. Aralaşma ygtyýaryň çäklendirilen halatynda, Müşderi özüniň hasaplary boýunça amallary geçirmek üçin, talaba laýyk resmileşdirilen kagyz görnüşinde resminamalary Banka bermäge haklydyr.

4.2.6. Bank MBHB ulgamy boýunça degişli habarnamany ugratmak arkaly, Bankyň başlangyjy boýunça hyzmatyň berlişiniň çäklendirilendigi we onuň sebabi hakynda Müşderini habarly edýär.

Habarnama Bank üçin elýeterli bolan özge aragatnaşyk usuly bilen (SMS, Faks, E-Mail we ş.m.) we Bankda bar bolan Müşderiniň kontaktlaryny ulanmak bilen Müşderä ugradylyp bilner.

4.3. Menzilara bank hyzmatynyň berlişini wagtlaýyn togtatmagyň tertibi

4.3.1. MBHB boýunça menzilara bank hyzmatynyň berlişini wagtlaýyn togtadylmagy, ýagny şu Düzgünnamada göz önünde tutulan MBHB ulgamynyň ulanmak bilen bank we/ýa-da maglumat hyzmatlaryny Bank tarapyndan berlişiniň wagtlaýyn bes edilmegi hem Müşderiniň başlangyjy, hem-de Bankyň başlangyjy boýunça girizilip bilner.

4.3.2. Müşderi kybaplaşdyryjy serişdeleriň aýan bolan ýa-da aýan bolmagyna şübhäniň bolan halatlarynda ýa-da gaýry sebäpler boýunça menzilara bank hyzmatynyň berlişini wagtlaýyn togtatmaga haklydyr.

4.3.3. Hyzmatyň berilmegini wagtlaýyn togtatmak barada talap Müşderi tarapyndan Banka MBHB ulgamy boýunça Bankyň iş gününüň dowamynda (şu Düzgünnama № 2 Goşundynyň skan-nusgasy, golly we möhürli) ýa-da şu Düzgünnama № 2 Goşundynyň görnüşi boýunça ýazmaça arzany bermek arkaly geçirilip bilner.

4.3.4. Bank aşakdaky halatlarda menzilara bank hyzmatynyň berlişini wagtlaýyn togtatmaga/kem-käsleýin togtatmaga haklydyr:

4.3.4.1. Müşderiniň adyndan MBHB ulgamynyň rugsatsyz ulanylýandygyny çaklamaga Bankda esaslaryň bolan ýagdaýynda, şol sanda Müşderiniň ulanýan kybaplaşdyryjy serişdeleriň aýan bolmagy sebäpli;

4.3.4.2. Müşderi şu Düzgünnamada göz önünde tutulan öz borçnamalaryny ýerine ýetirmese ýa-da talaba laýyk ýerine ýetirmese;

4.3.4.3. Müşderi yzly-yzyna 90 günläp MBHB ulgamyny ulanmasa.

4.3.5. Bank MBHB ulgamynda hyzmatyň berilmegini wagtlaýyn togtatmagyň sebäbi barada Müşderini habarly edýär, şunuň üçin Banka elýeter bolan aragatnaşyk serişdelerini (SMS, Faks, E-Mail we ş.m., MBHB ulgamyndan başga) we wagtlaýyn togtatmak boýunça Müşderiniň aragatnaşyklaryny ulanýar – Müşderä berilýän hyzmaty wagtlaýyn togtatmak barada Bank tarapyndan bir taraplaýyn kararyň kabul edilen halatynda.

4.3.6. Hem Müşderiniň başlangyjy, hem-de Bankyň başlangyjy boýunça menzilara bank hyzmatynyň berlişi wagtlaýyn togtadylan/çäklendirilen halatynda, Bank şu Düzgünnama bilen şertlenen hyzmatlar üçin Müşderiden ozal alnan tölegi gaýtaryp bermeyär.

4.3.7. Müşderiniň şu Düzgünnama № 3 Goşundynyň görnüşi boýunça arzany beren ýagdaýynda ýa-da şu Düzgünnamanyň 9.1 bendine laýyklykda, Müşderiden bidin ýa-da razyçylygy bolmazdan ýerine ýetirilen ER barada şikáaty beren ýagdaýynda, MBHB ulgamynda Müşderä hyzmatyň berilmegi täze login we parollar berilýänçä wagtlaýyn togtadylýar.

4.4. Menzilara bank hyzmatynyň berlişini dikeltmegiň tertibi

4.4.1. Müşderiniň başlangyjy boýunça wagtlaýyn togtadylan/çäklendirilen, berilýän hyzmatyň dikeldilmegi Müşderiniň şu Düzgünnama № 2 Goşundynyň görnüşi boýunça ýazan arzasynyň esasynda amala aşyrylýar.

4.4.2. Müşderiniň ýazmaça arzasynyň esasynda Bank arza alnan pursatyndan 1 (bir) iş gününüň dowamynda MBHB ulgamy boýunça Müşderä hyzmatyň berilmegini dikeldýär.

4.4.3. Müşderiniň şu Düzgünnama № 3, 4 Goşundylar görnüşinde arzalary beren halatynda, Bank Müşderä täze kybaplaşdyryjy serişdeleri berýär. Berilmegi üçin pul tutumy hereket edýän nyrlara laýyklykda hasapdan aýrylýar.

4.4.4. Eger Müşderiniň arzany beren pursatynda Bankda şu Düzgünnamanyň 4.3.4 b. laýyklykda hyzmatyň berilmegini wagtlaýyn togtatmak hukugy ýüze çykan halatynda, Bank Müşderä hyzmaty bermekden boýun gaçyrmaga haklydyr.

4.4.5. Bankyň başlangyjy boýunça wagtlaýyn togtadylan berilýän hyzmatyň dikeldilmegi berilýän hyzmaty wagtlaýyn togtatmak üçin esas bolan sebäpler aradan aýrylandan soň amala aşyrylýar.

4.5. Ulgamyň parametrlerini üýtgetmegiň tertibi

4.5.1. MBHB ulgamynyň parametrleri diýip, MBHB ulgamyny sazlamaklyga we MBHB ulgamynda Müşderä hyzmat etmegiň şertlerine düşünilýär. Parametrler esasy iki topara bölünýär:

- Müşderiniň parametrleri (diňe Müşderiniň AIÝ işiniň çäklerinde hereket edýär)
- Umumy ulgam parametrleri (Ulgama umumy täsir edýän, şol sanda Müşderiniň AIÝ-ne).

4.5.2. Müşderiniň parametrleri Bank tarapyndan şu Düzgünnamanyň 4.3.4 b. laýyklykda birtaraplaýyn tertipde ýa-da Müşderiniň şu Düzgünnama № 4, 5 we 6 Goşundylar görnüşinde berlen we kagyz görerijisinde ýa-da MBHB ulgam boýunça ER görnüşinde ugradylan degişli goşmaçanyň skan-nusgasy görnüşinde resmileşdirilen arzasy boýunça üýtgedilýär.

4.5.3. Täze ygtyýarlandyrylan şahslary MBHB ulgamynda bellige almak we/ýa-da ygtyýarlygyny ýitiren şahslary beklemek zerurlygynyň ýüze çykan halatynda, Müşderi şu Düzgünnama № 6 Goşundynyň görnüşini boýunça kagyz görerijisinde resmileşdirilen arzany Banka berýär.

4.5.4. Müşderiniň şu Düzgünnama № 3 Goşundynyň görnüşini boýunça arzany beren halatynda, beklenen ygtyýarlandyrylan şahs üçin täze login we parol № 4 Goşundynyň görnüşini boýunça arzanyň esasynda berilýär; arza MBHB ulgamynyň kömegi bilen ýa-da kagyz görerijisinde ugradylýar.

Täze loginleriň we parollaryň gaýtadan çykarylmagy üçin Bank hereket edýän Bankyň nyrlaryna laýyklykda pul tutumyny alyp galýar.

4.5.5. Umumy ulgam parametrleri Bank tarapyndan bellenilýär we üýtgedilýär.

4.5.6. Bank Müşderä habar bermezden, umumy ulgam parametrlerini üýtgedýär.

4.5.7. Bank Müşderiniň parametrlerini birtaraplaýyn üýtgeden ýagdaýynda, ol MBHB ulgamyny ugratmak arkaly Müşderini habarly edýär we üýtgedilen parametrleri we olary üýtgetmegiň sebäplerini görkezmek bilen, Müşderä ER-ny ugradýar.

Hyzmatyň berilmegi wagtlaýyn togtadylan halatynda, Bank şu Düzgünnamanyň 4.3.5 b. laýyklykda Müşderini habarly edýär.

5. TARAPLARYŇ HUKUKLARY WE BORÇLARY

5.1. Baglaşylan MBHB Şertnamasynyň çäklerinde Taraplaryň hersi indiki borçnamalary öz üstüne kabul edýär:

5.1.1. Baglaşylan MBHB Şertnamasyna laýyklykda elektron resminama alşygy

üçin ulanylýan özleriniň programma-tehniki serişdelerini öz hasabyna iş ýagdaýynda saklamaly;

5.1.2. ER alşylanda şu Düzgünnamanyň çäklerinde elektron resminama aýlanşygyny üpjün edýän maglumat howpsuzlygynyň kadalaryny berjaý etmeli, diňe ygtyýarlandyrylan işgärlere MBHB ulgamynyň aparat-programma serişdelerine aralaşmagyny üpjün etmeli;

5.1.3. MBHB ulgamynda işlenende maglumaty goramagyň we howpsuzlygy üpjün etmegiň usullaryny üçünji şahslara ýaýratmaly däl (Türkmenistanyň hereket edýän kanunçylygynda ýa-da baglaşylan MBHB Şertnamasynda göni bellenilen halatlardan başga), loginleri we parollary gizlin saklamaly;

5.1.4. Müşderiniň we Bankyň oňa mälim bolan loginleriniň we parollarynyň, şu Düzgünnama laýyklykda elektron resminama alşygy üçin peýdalanylýan programma-tehniki serişdeleriniň aýan bolan, olaryň ýitirilen, ogurlanan, rugsatsyz ulanylan ähli halatlary barada beýleki Tarapy dessine habarly etmeli;

5.1.5. ER alyşmagyň, ER hakykylygynyň we awtorlygynyň barlagynyň netijelerini alyşmagyň, MBHB şertnamasynyň çäklerinde kabul edilen we ugradylan arhiwiň tertibini we kadasyny Türkmenistanyň hereket edýän kanunçylygyna we şu Düzgünnamanyň talaplaryna laýyklykda berjaý etmeli.

5.1.6. Haýal etmän, loginleriň we parollaryň aýan bolandygy barada habarnamanyň alnan pursatyndan Taraplar degişli ygtyýarlandyrylan şahslaryň aralaşmasyny beklemek üçin ähli çäreleri görýärler.

5.2. Bank şulara haklydyr:

5.2.1. aşakdaky halatlarda Müşderä ER ýerine ýetirmekden boýun gaçyrmaga:

- şu Düzgünnamada we hereket edýän Türkmenistanyň kanunçylygynda göz önünde tutulan halatlarda, şol sanda, eger ER mazmuny Türkmenistanyň jenaýatçylykly ýol bilen alnan girdejileriň kanunlaşdyrylmagyna we terrorçylygyň maliýeleşdirilmegine garşy hereket etmek boýunça kanunçylygyna laýyklykda Bankda şübhe döredýän bolsa;
- şeýle resminamanyň hakykylygy babatda şübheleriň ýa-da özge maglumatlaryň bolan ýagdaýynda.

5.2.2. Birtaraplaýyn tertipde şu Düzgünnama üýtgetmeleri we goşmaçalary girizmäge, şol sanda: ER alyşmagyň tertibini, ER sanawyny we olaryň formatlaryny, elektron resminama alşygynyň howpsuzlygynyň üpjünçiligine bildirilýän talaplary, ER ýerine ýetirmegiň tertibini we ş.m. üýtgetmäge, üýtgetmeler güýje girmezinden azyndan 10 senenama gün önünden Müşderini habarly etmek we görkezilen üýtgetmeleriň güýje girýän senesini görkezmek bilen.

Habar berme şu Düzgünnamanyň 1.6, 1.7, 1.8 bentlerine laýyklykda we/ýa-da habary erkin formatly EMR görnüşinde MBHB ulgamy boýunça ugratmak bilen bolup geçýär.

5.2.3. Birtaraplaýyn tertipde hereket edýän nyrlara gaýtadan seretmäge we täzelerini girizmäge, bu barada şeýle üýtgetmeleri girizilýän senesinden 10 senenama gün önünden Müşderä habar bermäge.

Müşderä Nyrlaryň üýtgedilmegi barada habar bermegi şu Düzgünnamanyň 1.6, 1.7, 1.8 bentlerine laýyklykda we/ýa-da habary erkin formatly EMR görnüşinde MBHB ulgamy boýunça ugratmak arkaly amala aşyrylýar;

5.2.4. Şu Düzgünnamada göz önünde tutulan halatlarda we tertipde Müşderi bilen ER alşygyny birtaraplaýyn tertipde togtatmaga ýa-da baglaşylan MBHB Şertnamasyny ýatırmaga.

5.2.5. Parollar meýilnamalaýyn çalşylanda, Müşderiniň MBHB ulgamyna aralaşmaga hukugy bolan işgärleri işden çykarylanda, EG parollary aýan bolanda ýa-da aýan bolmagyna şübhe dörände, MBHB ulgamy ulanylanda howpsuzlyk düzgünleri bozulanda, Banka berlen gollaryň nusgalary we möhür yzy bolan kartoçka laýyklykda parollaryň eýesi bolan şahsyň çalşylan ýagdaýynda (onuň ygtyýarlyk möhletiniň tamamlanmagy) EG parollaryny çalyşmaklygy müşderiden talap etmäge.

5.2.6. Bankda ER hakykylygyna (asyl nusgalygyna) şübheleriň bolan ýagdaýynda, resminamanyň hakykylygyny tassyklamak barada Müşderä ýüzlenmäni ugratmagak (ýazmaça, faksimil, telefon aragatnaşygy, poçta ýa-da kurýer aragatnaşygy arkaly), şeýle töleg resminamasy boýunça amaly bolsa 3 bank gününden gijä goýman ýerine ýetirmeli.

5.2.7. Indiki halatlarda Müşderä hyzmat edilmegini çäklendirmäge/wagtlaýyn togtatmaga/baglaşylan MBHB Şertnamasyny ýatırmaga:

- Müşderi Banky habarly etmän, onuň MBHB ulgamyna üçünji şahslary goýberendiginiň wakalary ýüze çykarylanda;
- beýleki Müşderileriň hasaplaryna rugsatsyz aralaşmagyň netijesinde hasapdan aýrylan pul serişdeleriniň Müşderiniň hasabyna geçirilendigi barada maglumatyň gelip gowşan halatynda (şol sanda beýleki banklarda), şeýle hem hasaba islendik rugsatsyz aralaşylan halatynda;
- 90 günüň dowamynda Müşderiden ýekeje-de ETR gelip gowuşmadyk ýagdaýynda;
- şu Düzgünnamanyň 4.3.4 bendiniň şertlerine laýyklykda;
- Türkmenistanyň hereket edýän kanunçylygynda, şeýle hem Türkmenistanyň jenaýatçylykly ýol bilen alnan girdejileriň kanunlaşdyrylmagyna we terrorçylygyň maliýeleşdirilmegine garşy hereket etmek boýunça kanunçylygynda göz önünde tutulan halatlarda.

5.2.8. MBHB ulgamyny ulanmak bilen Müşderiniň hasaby (hasaplary) boýunça amallaryň amala aşyrylan wakasy barada, Bankyň garamagy boýunça saýlanyp alnan usul bilen Müşderini habarly etmäge.

5.3. Bank şulara borçly:

5.3.1. Müşderiden alnan ER barlagyny amala aşyrmaly we geçirilen barlagyň netijeleri barada Müşderä EMR görnüşinde ýa-da özge usul bilen habar bermeli;

5.3.2. Bank bilen Müşderiniň arasynda baglaşylan şu Düzgünnamanyň şertlerini, şeýle hem ER gelip gowşan pursatynda hereket edýän Bankyň Nyrhlaryny hasaba alyp, Müşderiden alnan ER Türkmenistanyň hereket edýän kanunçylygynda, Bank hasabynyň şertnamasynda bellenen möhletlerde we tertipde ýerine ýetirmeli. Şeýle hem resminamalaryň ýerine ýetirilendigi hakynda MBHB ulgamy arkaly Müşderä habar bermeli.

5.3.3. Standart bank göçürmeleriniň esasynda döredilýän, Müşderiniň hasaby boýunça bank göçürmelerini oňa elektron görnüşinde “online” düzgüninde geçirmeli.

5.3.4. MBHB ulgamyndan peýdalanmak, maglumaty kabul etmek/geçirmek, ony MBHB ulgamynda işläp taýýarlamagyň tehnologiýasy we gorag serişdelerini

peýdalanmagyň soraglary boýunça Müşderä maslahat beriş hyzmatlaryny bermeli;

5.3.5. MBHB ulgamynyň parametrlerini üýtgetmäge arzalary, MBHB ulgamyndaky hadysalar barada arzalary we MBHB ylgamynyň işine degişli bolan arzalary Müşderiden kabul etmeli we olara seretmeli;

5.3.6. Bank Müşderiden degişli habarnamany alandan soň, şu Düzgünnamanyň 5.4.4 b. laýyklykda Bank müşderä görkezilen habarnamany Bank alandan soň Müşderiniň razyçylygy bolmazdan amala aşyrylan amalyň pul möçberine öwezini dolmaga borçludur.

5.3.7. Bank 3 (üç) iş gününden köp bolmadyk möhletde MBHB ulgamynda Müşderiniň şu Düzgünnamada bellenilen tertipde parollaryň Eýeleriniň ygtyýarlyklarynyň üýtgemegi, şeýle hem gollaryň nusgalarynyň we möhür yzynyň bolan kartoçkasyndaky üýtgemeler, guramanyň ýerleşýän ýeriniň, hukuk statusynyň, telefonlaryň üýtgemegi barada beren maglumatlarynaähli zerur bolan üýtgetmeleri we goşmaçlary geçirmäge borçludur.

5.4. Müşderi şulara haklydyr:

5.4.1. MBHB ulgamynyň häzirki wersiýasynyň funksiýasynda göz önünde tutulan, MBHB ER alyşmagyň tertibine, formatlaryna laýyklykda, ER düzmek we Banka ugratmaga, şeýle hem Bankdan almaga;

5.4.2. ER alyşmak we MBHB ulgamynyň işleýşi soraglary boýunça düşündirişler üçin Banka ýüz tutmaga;

5.4.3. MBHB ulgamyndaky işiň çäklerinde Bankda bolan ER we beýleki maglumatlaryň nusgalaryny kagyz görterijisinde bermek barada Banka arza bilen ýüz tutmaga;

5.4.4. MBHB ulgamynda işi çäklendirmek/wagtlaýyn çäklendirmek üçin Banka ýüz tutmaga;

5.4.5. Özüniň parollaryny islegi boýunça islendik wagtda täzeden döretmäge;

5.4.6. Hereket edýän parollary beklemek üçin Banka ýüz tutmaga;

5.4.7. MBHB ulgamynda hyzmat ediş parametrlerini üýtgetmek üçin Banka ýüz tutmaga;

5.4.8. Loginler we parollar üçin Banka ýüz tutmaga;

5.4.9. Ýerine ýetirmek üçin resminamalary kagyz görterijisinde Banka bermäge, degişli tertipde resmileşdirilen şertinde;

5.4.10. MBHB Şertnamanyň ýatyrylmaly senesinden azyndan 3 (üç) iş gün öňinçä, şu Düzgünnama № 8 Goşundynyň görnüşi boýunça ýazmaça arzany Banka ugratmak arkaly, birtaraplaýyn tertipde baglaşylan MBHB Şertnamany ýatyrmaga.

5.5. Müşderi şulara borçly:

5.5.1. Töleg resminamalaryna gol çekmek hukukly şahslaryň çalşylan halatynda we şu Düzgünnamada görkezilen halatlarda loginiň we bellige alyş parolynyň çalşygyna itergi bermeli. Şeýle hem gollaryň nusgalarynyň we möhür yzynyň kartoçkasynda üýtgemeleriň, guramanyň ýerleşýän ýeri, telefonlary üýtgände, esaslandyryş resminamalaryna üýtgetmeler we goşmaçalar girizilende bu barada 3 (üç) iş gününüň dowamynda Banka habar bermeli.

Görkezien üýtgetmeler ýazmaça görnüşinde habarlar gelip gowuşyança we MBHB ulgamyna degişli üýtgetmeler we goşmaçalar girizilýänçä, könelişen rekwizitleri saklaýan ähli ER we ozal bellige alnan ygtyýarlandyrylan şahslaryň EG kanuny amala

aşyrylan hasap edilýär we Taraplaryň öz borçlaryny ýerine ýetirendigi ýaly hasap edilýär.

5.5.2. Müşderiniň elektron töleg serişdesini ýitiren halatynda we (ýa-da) onuň rugsatsyz ulanylan halatynda (Müşderiniň kybaplaşdyryjy serişdeleriniň aýan edilmegi ýa-da aralaşma serişdeleriniň ýitirilmegi, döwürmegi), Müşderi şulara borçly:

- aýan edilen parollaryň ulanylmagyny bes etmeli;
- degişli habarnamany +99 312 96-46-96 telefon boýunça Banka ugratmaly, elektron töleg serişdesiniň ýitendigi we (ýa-da) Müşderiniň razylygy bolmazdan onuň ulanylandygy ýüze çykarylandan soň, emma amalyň ýerine ýetirilendigi barada Bankdan habarnama alnan gününden indiki günden gijä goýman, haýal etmän kagyz göterijisinde habarnamany hökmany bermek bilen.

Kagyz göterijisinde habarnama Müşderi tarapyndan şu Düzgünnama № 3 Goşundynyň görnüşi boýunça berilýär.

5.5.3. Amal gününüň dowamynda ER, mümkin bolan gyssagly habarlary ýa-da özge wajyp maglumaty almak üçin MBHB ulgamyna azyndan iki gezek girmeli, bankyň ähli habarlaryna wagtynda baş galdyrmaly.

Müşderi MBHB ulgamyna girmegiň elmydama başyny başlaýjysy bolup durýar, ulgama soňky giriş bolsa amal gününüň tamamlanmagyna azyndan 15 gün galanda bolmaly.

5.5.4. MBHB ulgamy bilen işlenende şu Düzgünnamada göz önünde tutulan kadalary berjaý etmeli.

5.5.5. Müşderi bilen aragatnaşyk üçin ygtybarly maglumaty Banka bermeli, onuň üýtgän halatynda bolsa täzelenen maglumaty wagtynda bermeli.

Bankda bar bolan maglumata laýyklykda Müşderi bilen aragatnaşyk üçin habarnamanyň ugradylan ýagdaýynda, Müşderä Türkmenistanyň kanunçylygynda we şu Düzgünnamada göz önünde tutulan habarnamalary ugratmak boýunça Bankyň borjy ýerine ýetirilen hasap edilýär.

Şunuň bilen birlikde, eger MBHB ulgamy boýunça Müşderä hyzmatyň berilmegi wagtlaýyn togtadylmadyk bolsa, MBHB ulgamy Müşderi bilen esasy aragatnaşyk kanaly bolup durýar, Müşderiniň beren aragatnaşyklary bolsa – alternatiw aragatnaşyk usullary bolup durýar.

5.5.6. Türkmenistanyň jenaýatçylykly ýol bilen alnan girdejileriň kanunlaşdyrylmagyna we terrorçylygyň maliýeleşdirilmegine garşy hereket etmek boýunça kanunçylygynyň talaplaryny Bankyň ýerine ýetirmegi üçin zerur bolan maglumaty Bankyň talap etmegi boýunça oňa bermeli.

6. HASAPLAŞYKLARYŇ TERTIBI

6.1. MBHB ulgamyna hyzmat edileni, ER alyşmak boýunça hyzmatlaryň berilmegi, ER esasynda Müşderiniň hasaby boýunça hasaplaşyk amallarynyň geçirilmegi üçin Müşderi Bankyň Nyrhlaryna laýyklykda Banka pul sylagyny töleýär.

6.2. Müşderiden töleg Bankyň Nyrhlary bilen bellenilen tertipde alynýar.

6.3. Müşderi Bank hasabynyň şertnamasynyň esasynda açylan öz hasabyndan deslapdan berlen akseptiň şertlerinde (hasapda pul serişdeleriniň bolmadyk halatynda – Bankda açylan ähli bahn hasaplaryndan) Bankyň Nyrhlaryna laýyklykda Banka degişli

bolan hyzmatlar üçin tölegi hasapdan aýyrmak hukugyny Banka berýär.

6.4. Hem Müşderiniň başlangyjy boýunça, hem-de Bankyň başlangyjy boýunça MBHB wagtlaýyn togtadylan/çäklendirilen halatynda, şeýle hem Bankyň başlangyjy boýunça MBHB Şertnamasynyň ýatyrylan halatynda, Bank hyzmatlar üçin Müşderiden ozal tutulyp alnan tölegi gaýtaryp bermeyär.

7. ÝAŞYRYNLYK

7.1. Türkmenistanyň kanunçylygynda we şu Düzgünnamada göni bellenen halatlardan başga, Müşderiniň hasaby (hasaplary) we hasap (hasaplar) boýunça amallar barada, wajyp maglumat we maglumaty goramagyň ulanylýan serişdeleri barada habarlar üçünji şahslara berilmäge degişli däldir.

7.2. Taraplar maglumaty goramagyň ulanylýan serişdeleriniň ýaşyrynlygy böleginde baglaşylan MBHB Şertnamasy boýunça borçnamalaryň güýjünde galýandygy we MBHB Şertnamanyň hereketi bes edilenden soň iki senenama ýylynyň dowamynda ýerine ýetirilýändigini bilen razylaşýarlar.

7.3. Müşderi awtomatlaşdyryş serişdelerini ulanmak bilen, hem-de şeýle serişdeleri ulanmazdan özüniň şahsy maglumatlaryny işläp taýaýrlamaga, ýagny şol sanda indiki hereketleri amala aşyrmaga Banka razylyk berýär: ýygnamaga, ulgamlaşdyrmaga, toplamaga, saklamaga, takykklamaga, ulanmaga, beklemäge, ýok etmäge, şeýle hem Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen halatlarda şeýle maglumaty bermäge.

Müşderi tarapyndan razylyk onuň beren maglumatlarynyň dogrulygyny barlamak, oňa hyzmatlaryň berilmegi hakynda karary kabul etmek maksady bilen, Müşderä Bankyň berýän hyzmatlary barada maglumaty bermek üçin berilýär, şol sanda Bank bilen islendik şertnamalary baglaşmak we olary geljekde ýerine ýetirmek üçin mahabat we maglumat häsiýetli materiallary onuň salgysyna ugratmak, kararlary kabul etmek ýa-da Müşderi we gaýry şahslar babatda ýuridik netijeleri döredýän özge hereketleri amala aşyrmak üçin.

8. TARAPLARYŇ JOGAPKÄRÇILIGI WE ÝITGILERIŇ TÖWEKGELLIKLERI

8.1. Müşderi Müşderiniň EG bilen gol çekilen islendik ER mazmuny üçin jogapkärçilik çekýär.

8.2. Bank Bankyň EG bilen gol çeken islendik ER mazmuny üçin jogapkärçilik çekýär, Müşderiniň hasabyna (hasaplaryna) alnan üçünji şahslaryň ýerine ýetirilen we elektron görnüşinde Müşderä ugradylan ER-dan başga, şu halatda Bank görkezilen ER rekwizitleriniň üýtgeşsizligi üçin jogapkärçilik çekýär.

8.3. Loginiň we parollaryň ýiten ýa-da aýan bolan, ähli (käbir) loginiň we parollaryň hereketiniň bes edilmeginiň halatlary barada wagtynda habar bermedik Tarap şunuň bilen baglanyşykly ýitgileriň töwekgelliklerini çekýär.

8.4. Şu Düzgünnama boýunça borçnamalaryň ýerine ýetirilmezligi ýa-da talaba laýyk ýerine ýetirilmezligi üçin Taraplar Türkmenistanyň hereket edýän kanunçylygyna we şu Düzgünnama laýyklykda jogapkärçilik çekýärler.

8.5. Eger Bankyň ER talaba laýyk ýerine ýetirmeginiň netijesinde Taraplar we/a-da üçünji şahslar üçin zyýan ýetse, ER beren Tarap jogapkärçilik çekýär, Müşderiniň hasabyna (hasaplaryna) alnan üçünji şahslaryň Bank tarapyndan ýerine ýetirilen we

elektron görnüşinde Müşderä ugradylan ER-dan başga (şu halatda Bank görkezilen ER rekewizitleriniň üýtgsizligi üçin jogapkärçilik çekýär).

8.6. Müşderi bilen ER alyşmak mümkinçiliginiň bolmadyk halatynda Bank jogapkärçilik çekmeýär, eger-de muňa ulanylyan programma-apparat serişdeleriniň we aragatnaşyk kanallarynyň, şeýle hem elektrik ulgamlarynyň bibatlyklary sebäp bolan bolsa.

8.7. Müşderiniň EG (EG barlagynyň oňaly netijesinde) bilen gol çekilen ER we/ýa-da Müşderiniň ygtyýarlandyrylan şahslarynyň asyl gollary bilen gol çekilen we Müşderiniň möhüri bilen tassyklanylýan kagyz görterijisinde hasaplaşyk (töleg) resminamalary Bankyň ýerine ýetirmegi netijesinde Müşderiniň çeken ýitgileri üçin Bank jogapkärçilik çekmeýär, eger olar Müşderi tarapyndan ýalňyş ýa-da gaýtadan ugradylan bolsa.

Müşderiniň EG (EG barlagynyň oňaly netijesinde) bilen gol çekilen ER Bankyň ýerine ýetirmegi netijesinde we ER gol çekilen Müşderiniň logininiň we parollarynyň rugsatsyz ulanylan ýagdaýynda Müşderiniň çeken ýitgileri üçin Bank jogapkärçilik çekmeýär, ýöne Müşderi loginiň we parolyň güýjüni ýitirendigi barada Banka bolmalysy ýaly habar beren halatyndan başga.

8.8. Ýaşyrynlygyň bozulmagynyň netijesinde ýüze çykan zyýan üçin jogapkärçiligi bozulma ýol beren Tarap çekýär. Müşderiniň howpsuzlyk çärelerini berjaý etmek boýunça maslahatlar şu Düzgünnamada we oňa goşundylarda görkezilen.

8.9. Taraplar baglaşylan MBHB Şertnamasy boýunça öz borçnamalaryny kem-käsleýin ýa-da doly ýerine ýetirmezligi üçin jogapkärçilikden boşadylýarlar, eger-de şeýle ýagdaý MBHB Şertnamasy güýje girizilenden soň, paýhasly çäreleri bilen önünden bilip bolmajak we önüni alyp bolmajak adatdan daşary häsiýetli wakalaryň netijesinde ýüze çykan önüni alyp bolmajak ýagdaýlaryň netijesi bolan bolsa.

Görkezilen wakalar sebäpli baglaşylan MBHB Şertnamanyň şertleriniň bolmalysy ýaly ýerine ýetirip bilmedik Tarap MBHB Şertnamasy boýunça onuň borçnamalaryny bolmalysy ýaly ýerine ýetirmäge päsgel berýän önüni alyp bolmaýan güýjüň ýüze çykmagy we täsiriniň bes edilmegi barada 3 (üç) iş gününüň dowamynda beýleki Tarapy habarly etmäge borçludur, şunuň bilen birlikde Şertnama boýunça borçnamalary ýerine ýetirmegiň möhleti şeýle ýagdaýlaryň täsir eden wagtynyň dowamyna barabar bolan wagta geçirilýär.

Görkezilen ýagdaýlaryň täsiri tamamlanandan soň 30 (otuz) günüň dowamynda, olar sebäpli baglaşylan MBHB Şertnamanyň şertlerini bolmalysy ýaly ýerine ýetirip bilmedik Tarap şeýle ýagdaýlaryň bolandygyny, olaryň häsiýetini we dowamlylygyny tassyklaýan resminamalary beýleki Tarapa görkezmäge borçludur.

9. JEDELLI ÝAGDAÝLARY ÇÖZMEGIŇ TERTIBI

9.1. Baglaşylan MBHB Şertnamasy ýerine ýetirilende ýüze çykyp biljek, Taraplaryň ähli gapma-garşylyklary gepleşikler arkaly çözülýär.

Şunda beýleki Tarapyň şikáyatyny alan Tarap şeýle şikáyat alnan pursatyndan 10 iş gününüň dowamynda oňa seretmäge, jogaby taýýarlamaga we ugratmaga borçludur, bar bolan gapma-garşylyklary gepleşikler arkaly çözmek mümkin bolmasa, Taraplar olary Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde Türkmenistanyň Arbitraž kazyýetiniň garamagyna geçirmäge haklydyr.

9.2. Şikáyatyň düýp manysyny görkezmek bilen arzany Müşderi kagyz görterijisinde ýazmaça görnüşinde, şu Düzgünnama № 7 Goşundynyň görnüşi boýunça

Bankyň ofisine berýär.

Eger ER Bank tarapyndan Müşderiden bidin ýa-da ondan razylyksyz ýerine ýetirilmegi şikáatyň düýp manysy bolan halatynda, onda Arzada şeýle ER rekwizitleri görkezilýär:

- Resminamanyň belgisi
- Resminamanyň senesi
- Resminamasnyň möçberi
- Töleýjiniň rekwizitleri
- Alyjynyň rekwizitleri we tölegiň maksady

Şeýle hem jedelli resminamanyň ýüze çykarylan senesi we wagty, ýagdaýlary we Bank tarapyndan arza seredilende peýdaly bolup biljek islendik beýleki maglumatlar görkezilýär.

9.3. Müşderiniň arzalaryna seretmeklik we jedelli ýagdaýlary çözmek kadalaryny geçirmeklik Bankyň ofisinde ýerine ýetirilýär.

9.4. Müşderide MBHB ulgamyny ulanmak arkaly Müşderiniň hasabyndan pul serişdelerini hasapdan aýyrmagyň esaslary we kanunylygy soragy boýunça Banka şikáatlaryň bolan halatynda, Müşderi ER ýerine ýetirilen pursatyndan 3 (üç) iş gününden gijä goýman, Banka şu Düzgünnamanyň 9.1.2 b. laýyklykda ýazmaça görnüşinde arza berýär.

Eger görkezilen möhletiň dowamynda Müşderi kagyz göterijide şikáaty bermese, Müşderiniň ER boýunça ýerine ýetirilen borçnamalary Taraplar tarapyndan kanuny hasap edilýär we Bank ýerine ýetirilen borçnamalar boýunça jogapkärçilik çekmeýär.

10. ŞERTNAMANYŇ HEREKET EDIŞ MÖHLETI, ONY ÜYTGETMEGIŇ WE ÝATYRMAGYŇ TERTIBI

10.1. Taraplaryň baglaşýan MBHB Şertnamasy, şu Düzgünnama №1 Goşundynyň görnüşü boýunça resmileşdirilen, birikmek hakynda Arza Taraplaryň gol çeken pursatyndan güýje girýär we şu Düzgünnamada bellenen tertipde ýatyrylan pursatyna çenli hereket edýär.

10.2. Şu Düzgünnama laýyklykda resmileşdirilen, Müşderiniň ähli arzalary MBHB Şertnamanyň aýrylmaz bölegi bolup durýar.

10.3. Bankyň şu Düzgünnama ähli üýtgetmeleri we goşmaçalary, şeýle hem täze rejelenen görnüşdäki Düzgünnama Müşderiniň şu Düzgünnamanyň 1.6-1.8 b. laýyklykda degişli üýtgetmeler bilen tanyş bolan pursatyndan 10 gün geçenden soň Taraplaryň özara gatnaşyklaryny düzgünleşdirýär, eger Müşderiden berlen üýtgetmeler bilen razylaşmaýandygy barada ýazmaça Arza gelip gowuşmasa.

Şeýle arzanyň gelip gowuşan halatynda, MBHB ýatyrylmaga degişlidir.

10.4. Düzgünnama üýtgetmeleriň girizilmegi

10.4.1. Bank birtaraplaýyn tertipde, şol sanda şu Düzgünnamanyň 1.6-1.8 b. laýyklykda Düzgünnamanyň täze rejelenen görnüşini tassyklamak arkaly şu Düzgünnama üýtgetmeleri girizmäge haklydyr.

10.4.2. Müşderilere berilýän hyzmatyň şertlerini gowulandyryan, şeýle hem şu Düzgünnamany Türkmenistanyň hereket edýän kanunçylygynyň üýtgemelerine laýyk

getirmegiň zerurygy bilan baglanyşykly Bankyň girizen üýtgetmeleri Bank tarapyndan şol üýtgetmeleriň köpçülikleýin ýerleşdirilen pursatyndan 10 (on) günden soň, ýöne Türkmenistanyň kanunçylygynda ýa-da Türkmenistanyň Merkezi bankynyň kadalaşdyryjy namalarynda bellenilen seneden gijä goýman güýje girýär.

10.4.3. Müşderiniň Düzgünnama girizilen üýtgetmeler bilen razy bolmadyk halatynda, Müşderi baglaşylan MBHB Şertnamasyny şu Düzgünnamanyň 10.5 b. bellenilen tertipde ýatymaga haklydyr.

10.5. MBHB Şertnamasynyň ýatyrylmagy

10.5.1. Şertnama Taraplaryň islendiginiň başlangyjy boýunça birtaraplaýyn ýatyrylyp bilner.

10.5.2. Taraplar MBHB Şertnamasyny ýatymak barada, ýatymagyň çaklanylýan senesinden azyndan 3 (üç) iş gün öňünden, şu Düzgünnamada kesgitlenen tertipde biri-birini habarly etmäge borçludylar.

Müşderiniň MBHB Şertnamasyny ýatymak Nyrhlara laýyklykda Banka geçirilen tölegler gaýtarylmaga degişli däldir.

10.5.3. MBHB Şertnamasyny ýatymak üçin, Müşderi şu Düzgünnama № 8 Goşundynyň görnüşi boýunça Şertnamany ýatymak barada ýazmaça Arzany Banka bermäge borçludyr. Şunda Şertnamany ýatymak barada Müşderiniň Banka Arzany beren günü MBHB Şertnamasyny ýatymak barada Banka habar berlen sene hökmünde ykrar edilýär.

10.5.4. Bankyň başlangyjy boýunça MBHB Şertnamasyny ýatymak (belli bir Müşderi babatda Bankyň Düzgünnamany ýerine ýetirmekden boýun gaçyrmagy), Bank MBHB Şertnamasyny ýatymak barada habary MBHB ulgamy boýunça Müşderä ugradýar. Şunda Bankyň şeýle habary Müşderä ugradan günü Şertnamany ýatymak barada Müşderä habar berlen sene hökmünde ykrar edilýär.

10.5.5. Şu Düzgünnamanyň 10.5.3, 10.5.4 bentlerine laýyklykda MBHB ulgamyndan öçürmeklik, MBHB Şertnamasynyň hereketiniň ahyrky gününde, 17-00-dan 18-00 çenli döwürde bolup geçýär.

10.5.6. MBHB Şertnamasynyň ýatymak senesinden Bank MBHB ulgamy boýunça Müşderiden ER kabul etmegi bes edýär.

MBHB Şertnamasynyň ýatymak senesine çenli Bankyň bellige alan ähli ER güýje eýe hasap edilýär we şu Düzgünnamada kesgitlenen umumy şertlerde Bank tarapyndan ýerine ýetirilmäge degişlidir.

10.5.7. MBHB Şertnamasynyň ýatymak Taraplaryň özara hasaplaşyklar we MBHB Şertnamasyny ýatymak pursatyna çenli ýüze çykan ýitgileriň öwezini dolmak boýunça borçnamalaryň bes edilmegine getirmeýär.

11. ÖZGE ŞERTLER

11.1. Taraplar özüniň ýerleşýän ýeriniň üýtgemegi barada, şeýle hem Taraplaryň ýuridik ýagdaýyny kesgitlemek we kybaplaşdyrmak üçin wajyp ähmiýete eýe bolan özge rekwizitleriň üýtgemegi barada, şeýle üýtgemeleriň güýje giren pursatyndan 5 iş gününden gijä goýman, biri-birini habarly etmäge borçlanýarlar.

Şunda Bank Müşderiden ýa-da üçünji şahslardan Müşderiniň hasabyna (hasaplaryna) tarap kabul edilen, şol döwürde köne rekwizitler bilen geçirilen resminamalar üçin jogapkärçilik çekmeýär.

11.2. Baglaşylan MBHB Şertnamasy boýunça Taraplaryň hukuklary we borçlary Tarplaryň deslapdan razyçylygyny almazdan, üçünji şahslara berip ýa-da geçirip bilinmez.

11.3. MBHB Şertnamasynyň düzgünleşdirmedik soraglary boýunça Taraplar Türkmenistanyň hereket edýän kanunçylygyna we Bank hasabynyň şertnamasyna esaslanýarlar.

11.4. MBHB ulgamy diňe bank bilen ER alyşmak üçin niýetlenendir we buhgalterçilik hasaba alnyşy ýöretmegiň serişdesi bolup durmaýar.

11.5. MBHB ulgamynyň işi iş günlerinde 09-00-dan 18-00 çenli kepillendirilýär.

Galan wagtda MBHB ulgamy tehnologik arakesmelere oçürilip bilner. Nobatdaky arakesme barada Bank Müşderini habarly etmeýär.

11.6. Şunuň bilen, Müşderiniň AIÝ haker hüjümleriniň ähli synanyşyklaryny we maglumatlaryň umumy torlarynda (Internet) her hili zyýanly programmalaryň ýaýradylmagyny yzarlamaga we bu barada Müşderini duýdurmaga Bankyň mümkinçilikleriniň ýokdugy barada Müşderi mälim edildi.

12. GOŞUNDYLAR

12.1. Müşderiniň Bank bilen özara hereket etmegi üçin şu Düzgünnama indiki Goşundylar degişli:

1. Birleşmek barada arza (Goşundy № 1);
2. MBHB ulgamynda hyzmat ediş düzgünini üýtgetmek barada arza (Goşundy № 2);
3. Müşderiniň kybaplaşdyryjy/aralaşma serişdeleriniň aýan edilmegi barada arza (Goşundy № 3);
4. Kybaplaşdyryjy serişdelerini bermek barada arza (Goşundy № 4);
5. Müşderiniň parametrlerini üýtgetmäge arza (Goşundy № 5);
6. Müşderiniň parametrlerini üýtgetmäge, ygtyýarlandyrylan şahslary oçürmäge/bellige almaga arza (Goşundy № 6);
7. Şikâyat barada arza (Goşundy № 7);
8. MBHB şertnamasyny ýatyrnak barada arza (Goşundy № 8);
9. Internet-bank ulgamyny peýdalanmak boýunça gözükdirme (Goşundy № 9);
10. Internet-bank ulgamynyň howpsuzlygy boýunça gözükdirme (Goşundy № 10);
11. Internet-bank ulgamynda işlemek üçin iş ýerini sazlamak boýunça gözükdirme (Goşundy № 11).

Bank birtaraplaýyn tertipde şu sanawyň üstüni ýetirmäge ýa-da üýtgetmäge hukugy bardyr. Ähli özge ýüzlenmeleri Müşderi erkin görnüşde kagyz görerijisinde ýa-da ER görnüşinde MBHB ulgamyny ulanmak arkaly Banka bermäge haklydyr.